

Forfatter: Ingemann, B. S.

Titel: Udrag fra Valdemar Seier

Citation: Ingemann, B. S.: "Valdemar Seier", i Ingemann, B. S.: *Valdemar Seier*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1987, s. 548. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann02-shoot-idm140036554742128/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Valdemar Seier

- s. 315 og 312. Oversættelserne skyldes antagelig Ingemann selv. – *billig*: rimelig.
- 15 *Dissertation*: (lat.) videnskabelig afhandling. – *Dødel*: misbilligelse. – *Proemio*: (gr.-lat.) fortale. – *Tant*: pjat, vrøvl. – *exempli gratia*: (lat.) f.eks. – *Auspicer*: (lat.) tegn, varsler.
- 16 *Valdemans victoriosus*: (lat.) Valdemar den sejrige. – *scolastiske*: skolastisk kaldes den særligt middelalderlige teologi, hvis særkende er systematiseringen af tros lærdommene. – *idelige*: stadige.
- 17 *Tvætte*: uerighed. – *Nævne*: navnebroder, nemlig hellig Anders.
- 18 *Orlog*: krig. – *forgætte*: glemme.
- 19 *Men efendi*...: Saxus fortale til Gesta Danorum, citeret efter Vedels oversættelse 1575, s. [2].
- 20 *Rundhed*: gavmildhed. – *Blodgildet i Roskilde*: fest i Roskilde i 1157, hvor kong Svend dræbte kong Knud, mens Valdemar I undkarn. – *laborerer*: (lat.) arbejder, specielt: tilbereder lægemidler. – *inden*: inden for. – *fortæret af Rust*...: jf. Mt. 6,19.
- 21 *mærkelige*: bemærkelsesværdige.
- 22 *vist*: bestemt, sikkert. – *Cassus*: (lat.) begivenhed.
- 23 *fast*: næsten. – *Valmarsstammen*: Valdemar I's slægt.
- 24 *Spiret*: scepteret. – *Hyperbolin*: (gr.) det stærke, overdrevne udtryk. – *Hunden i Fabelen*...: Ingemann kan have kendt denne meget udbredte fabel fra Nyerup: *Aminselig Morskabsdødsning*... , 1816, s. 6.
- 26 *Refectoriet*: (lat.) spisesalen.
- 29 *baader*: nytter. – *Leding*: krigstog udenlands. – *alt*: allerede.
- 32 *Monstransen*: (lat.) den beholder, hvori alterbrødet, der er forvandlet til Kristi legeme, opbevares og fremvises for menigheden.
- 34 *forklarede*: forvandlede til et overjordisk væsen. – *Valerius*...: (lat.) Valerius Maximus ved Absalon, dvs. skænket Sorø Kloster af Absalon ved testamentarisk bestemmelse. Håndskriftet gik tabt ved Universitetsbibliotekets brand i 1728.
- 35 *Karm*: lukket vojn. – *Bjermøde Kirke*: Rundkirke fra ca. 1150. Først langt senere fik kirken ved tilbygning udseende som en bispehue. Ved en restaurering i 1890-92 mistede den igen dette udseende.
- 36 *Historie om Axels og Esberns Fødsel*: Fjenneslevhølle kirkes tvillingetårn har givet anledning til det ganske uhistoriske sagn om, at Absalon og Esbern Snare var tvillinger, og at tårnene er bygget til minde om deres fødsel. Sagnet findes i Suhm: *Historie af Danmark VI*, 1793, s. 166 og er grundlaget for Oehlenschlägers De tvende Kirketårne. – *St. Lucii velbekjendte Spire*: Roskilde domkirkes skytsbelgen var St. Lucius. Kirkens tvillingespir mod vest er opført 1635, mens Mergrethespiret sættes til Erik af Pommerns tid.
- 37 *Axelhus*: (uhistorisk) betegnelse for Københavns borg. – *Ave Maria*: (lat.) vær hilset, Maria. Bøn til jomfru Maria, jf. Lk. 1,28. – *sife*: langt nedhængende, vide.
- 39 *Kjødmander*: slagter. – *Lægbroder*: ikke-præsteviet, tjenende munk.